

Inspiration til efteruddannelse

Anlægsgartner

Hvad er der af muligheder for at deltage i efteruddannelse?

Efteruddannelse og kompetenceudvikling af medarbejdere er en afgørende faktor for en god og velfungerende arbejdsplads.

Den faglige udvikling på jobområderne ændrer sig konstant. Det gør det nødvendigt, at 3F'eren har mulighed for løbende at udvikle sine kompetencer. Det vil give arbejdspladsen den bedst mulige arbejdskraft, og det vil sikre den enkeltes værdi på arbejdsmarkedet.

Det er derfor afgørende, at hver eneste 3F'er får tilbudt efteruddannelse med baggrund i den enkeltes ønsker og arbejdspladsens behov. Uddannelse bør altid drøftes i forbindelse med MUS-samtalen, og i forbindelse med fastlæggelse af en udviklingsplan. I næsten alle 3F-overenskomster er det aftalt, at der skal udarbejdes en skriftlig udviklingsplan. Den udarbejdes i samarbejde mellem medarbejder og leder.

Har du som medarbejder ikke lige nu nogen konkrete uddannelsesønsker, kan du i denne pjece få inspiration til evt. efteruddannelsesmuligheder og steder på nettet, hvor det er muligt at finde flere oplysninger.

På de kommunale arbejdspladser er der i OK 11 som noget nyt aftalt en tryghedspulje, hvis formål er en ekstra støtte til medarbejdere, der bliver afskedigede. Der gives mulighed for et individuelt tilskud på op til 10.000 kr. til betaling af realkompetenceudvikling og kompetenceudviklingskurser i opsigelsesperioden.

Du vil i denne pjece få inspiration til dine efteruddannelsesmuligheder og kunne læse om:

Erhvervsuddannelser

AMU-kurser inden for dit jobområde

Kurstilbud på VUC:

- almen voksenuddannelse (dansk, matematik, IT, sprog med mere)
- HF-enkeltfag
- Ordblindeundervisning
- Forberedende voksenundervisning

Dansk som andetsprog

Erhvervsuddannelserne

Hvis du vælger at tage en erhvervsuddannelse opnår du faglært status. For at få uddannelsen, indgår du en uddannelsesaftale med din arbejdsgiver, der skal have en godkendelse til at tage elever i det pågældende fag. Selve uddannelsen veksler mellem skoleundervisning og praktik på en arbejdsplads.

Der er 3 veje til at blive faglært, og de afsluttes alle med en svendeprøve.

- Den ordinære erhvervsuddannelse, dvs. som en ungdomsuddannelse. Den består af et grundforløb og et hovedforløb. Der indgår skoleundervisning og praktik, og i alt tager det mellem 2 og 4 år.
- Erhvervsuddannelsen som en voksenerhvervsuddannelse. Det forudsætter, at du har relevant erhvervs erfaring, og at du er fyldt 25 år. En voksen-erhvervsuddannelse tager kortere tid end ungdomsuddannelsen, men veksler også mellem undervisning og praktik. Du skal have en individuel kompetencevurdering, inden du begynder. Der er to varianter af voksenforløbet:
  - a) Enten fastlægges uddannelsens varighed individuelt på baggrund af en konkret vurdering af dine forudsætninger og kompetencer,
  - b) Eller der kan være tale om et såkaldt meritforløb, som har en fast varighed, men som er kortere end ungdomsuddannelsen.
- En tredje vej til at blive faglært er ved at tage erhvervsuddannelsen som en GVU, dvs. som en grundlæggende voksenuddannelse. Det betyder, at du tager de forskellige skolefag i erhvervsuddannelsen som enkeltfag indenfor en periode af højst 6 år, og afslutter med svendeprøven. Der indgår normalt ikke praktik i en GVU.

Inden du begynder, skal du have en individuel kompetencevurdering, og sammen med en godkendt skole får du lagt en personlig uddannelsesplan for hele forløbet. Dvs. forløbet er en aftale mellem dig og skolen, men du skal have tilladelse til at deltage af din arbejdsgiver.

Især hvis du har meget erhvervs erfaring og kan få merit for store dele af erhvervsuddannelsen, kan en GVU have interesse.

Anlægsgartner: Målet med uddannelsen er at lære om de forskellige planter og deres egenskaber, at anlægge og arbejde med græsarealer. Deltagerne får sprøjtecertifikat og undervises i planters sundhed og behandling, herunder arbejdet med økologiske principper. Anlægsgartneren bruger også bygningselementer som fliser, trapper og mure. På uddannelsen undervises i at udføre de nødvendige beregninger, der knytter sig til de forskellige opgaver. Der arbejdes ligeledes med større projekteringsopgaver.

Specialer

Du kan vælge at afslutte din uddannelse som:

- *Anlægsgartner med speciale i anlægsteknik.*
- *Anlægsgartner med speciale i plejeteknik.*

Har du brug for hjælp til at komme i gang med en erhvervsuddannelse som voksen, så kontakt den lokale erhvervsskole eller din lokale 3F afdeling

Du kan finde flere oplysninger på www.ug.dk.

Du kan også få mere at vide om anlægsgartner ved at se på det faglige uddannelsesudvalg for anlægsgartneri: www.blivanlægsgartner.dk

Økonomi: Som udgangspunkt gives der fuld løn til ansatte i kommunerne der

påbegynder et voksenlærlingeforløb, hvis man er fyldt 25 og har arbejdet nogle år inden for jobområdet. På AER's hjemmeside er der oplysninger om tilskud og præmier for at have en voksenlærling. www.aer.dk

AMU-kurser

AMU-kurserne er korte erhvervsrettede kurser for ufaglærte og faglærte medarbejdere. Kurserne tages på AMU-centre og tekniske skoler.

Nedenstående kursusforslag er eksempler på relevante AMU-kurser inden for dette fagområde.

Anlæg i beton-, natursten og træ

- Deltageren kan anvende både gon og grader samt beregne og afsætte større buer, grøfter og skråninger med flere forskellige typer af afsætningsværktøj.
- Deltageren kan planlægge, udføre og kvalitetsbedømme anlægsgartneropgaver lagt/opført i betonvarer, træ og natursten, hvori der indgår belægnin-

ger i buede- og utraditionelle mønstre, trapper af træ og mure af brosten i henhold til de til enhver tid gældende normer for det pågældende arbejde, samt under hensyntagen til et godt arbejdsmiljø.

Anlæg i betonsten, lige linier

- Deltageren kan planlægge, udføre og kvalitetsbedømme anlægsgartneropgaver lagt/opført i betonvarer, hvori der indgår belægninger, trapper og mure i lige linier i henhold til de til enhver tid gældende normer for det pågældende arbejde samt under hensyntagen til et godt arbejdsmiljø.

Betjening og vedligeholdelse af mindre gartnermaskiner

- Deltageren kan ved hjælp af instruktionsmateriale foretage eftersyn, almindelig vedligeholdelse og udføre mindre reparationer af mindre gartnermaskiner og deres ekstraudstyr.
- Deltageren kan indstille og betjene mindre gartnermaskiner og det tilhørende udstyr på en arbejds- og sikkerhedsmæssig korrekt måde, herunder foretage en nøje vurdering heraf.

Design af grønne anlæg

- I uddannelsen arbejder deltagerne med at designe og tegne forskellige forslag til indretning, etablering og beplantning af nye grønne anlæg samt designe og tegne forslag til ændringer og tilplantninger af eksisterende grønne anlæg samt forelægge og begrunde de valgte forslag til nye beplantninger og ændringer i eksisterende grønne anlæg.

Etablering af mindre anlæg med fliser og planter

- Deltageren kan arbejde med almindelige opgaver i forbindelse med etablering af et mindre grønt område med fliser og planter, hvori der indgår teoretiske og praktiske opgaver med nivellering, beregning, afsætning og komprimering samt valg af og nedlægning af en fliseplads til formålet samt udføre stentilhugning, jordtilberedning og plantning ved hjælp af maskiner og redskaber samt kontrollere arbejdets udførelse.

Grønne anlæg, planlægning og plejeopgaver

- Deltageren kan planlægge og gennemføre forekommende pleje- og vedligeholdelsesopgaver i definerede grønne anlæg, samt opnår kendskab til opmåling af grønne anlæg, ressource-beregning af mandskabstimer, materialer og maskinforbrug.

Pleje af grønne områder

- Deltageren kan foretage almindelige forekommende pleje- og vedligeholdelsesopgaver inden for vækstperioden i veldefinerede grønne anlæg indeholdende bede, græs, belægnings og udstyr under hensyntagen til anlæggets idé og formål og i henhold til gældende arbejdsmiljø- og sikkerhedsmæssige regler.

Miljø- og biologiske forhold i grønne anlæg

- Deltageren kan indsamle, måle og beskrive forslag til konstruktive ændringer i bestående eller nye grønne anlæg eller områder med henblik på at fremme miljøet og de biologiske forhold i området til gavn for plante- og dyrelivet set under realistiske forhold.

Opmåling og tegning af mindre grønne anlæg

- Deltageren kan foretage registrering og opmåling af et eksisterende mindre anlæg, der indeholder både befæstede arealer og planter, og på denne baggrund udarbejde forskellige typer af plan- og snittegninger ved hjælp af tegningsmaterialer samt efter gældende regler på området, herunder fortolke og anvende tegninger i forbindelse med udførelsen af det praktiske arbejde.

Værkstedsteknik, gartnerområdet

- Deltageren kan reparere, betjene og anvende det værktøj og udstyr som forefindes på værkstedet med henblik på korrekt vedligeholdelse, rengø-

ring og indstilling af håndværktøj under samtidig iagttagelse af de sikkerhedsmæssige forhold.

- Deltageren kan udføre det mest almindeligt forekommende værktøjsarbejde i forbindelse med eftersyn af håndværktøj og daglige driftseftersyn på mindre gartnermaskiner.

Træbiologi, træpleje og byøkologi

- Deltageren kan medvirke ved udvælgelse af egnede bytræer, vejlede ved plantning af bytræer i forskellige bymiljøer, herunder kunne forklare forebyggelse af sygdomme, skadedyr og andre skader på træer i byer.
- Deltageren kan udføre pleje og beskæring af bytræer, herunder demonstrere kendskab til træbiologi og træerne i hele byens økologi, samt kunne udarbejde en samlet plejeplan for konkrete enkelttræer i forskellige bymiljøer.

Træer og buske om sommeren

- Deltageren kan identificere almindeligt forekommende planter i sommertilstand, herunder genkende planternes habitus og karakteristiske vækstform med henblik på at vælge, rådgive og vejlede i beplantningsforhold bl.a. under hensyntagen til planternes krav til vækstvilkår og forholdene i øvrigt.
- Deltageren kan udarbejde og anvende plejeprogrammer for grønne områder, herunder udføre plejearbejde i vækstperioden i beplantninger fra

2 til 10 år efter etableringsfasen, samt foretage plantning af enkelte større træer i befæstede arealer.

Træer og buske om vinteren, beskæring og plejeprogram

- Deltageren kan identificere og beskære træer og buske i vintertilstand og vedligeholde beskæringsværktøj og redskaber, samt udarbejde et plejeprogram indeholdende arbejdsbeskrivelser under hensyntagen til sikkerhed og miljø samt økonomiske ressourcer.

Græspleje og analyser

- Deltageren kan foretage en nærmere analyse af et græsareal og på baggrund heraf beskrive problemstillinger samt udarbejde løsningsforslag til afhjælpning problemerne.
- Deltageren kan udarbejde et plejeprogram for et ekstensivt dyrket græsareal.

Græs, vækstforhold og pleje

- Deltagerne arbejder med identifikation af de mest anvendte typer af græsarter, og udtagning af jordprøver samt opstilling af beskrivelser af de forskellige græsarters krav til vækst- og jordbundsforhold.
- Deltagerne arbejder med at udarbejde gødningsprogrammer under hensyntagen til græsarternes vækstforhold og det omgivende miljø samt udarbejdelse af pleje- og renoveringsprogrammer for græsarealer.
- I uddannelsen arbejder deltagerne med at udføre mindre reparationer på græspleje- og græsrenoveringsmaskiner.

Vandingsteknik på idrætsanlæg og golfbaner

- Deltageren kan udforme en ansøgning om tilladelse til vandindvinding i henhold til gældende regler på området. Deltageren kan måle, registrere og beregne arealers vandforbrug og vandingsbehov samt føre vandingsregnskab under hensyntagen til de forskellige dyrknings og beplantningsmæssige forhold. Deltageren kan opstille, indstille og vedligeholde vandingsanlæg på idrætsanlæg og golfbaner samt foretage den nødvendige vinterklargøring.
- Deltageren kan installere og justere edb-styrede vandingsprogrammer i forhold til anlæggets opbygning med henblik på at vurdere ressourceudnyttelsen ud fra optimale kriterier.

Få mere at vide om AMU og oplysninger om økonomien, når du tager et AMU-kursus

Hjemmesider, hvor det er muligt at finde flere oplysninger om AMU-kurser:

www.efteruddannelse.dk eller *www.ug.dk*
lønrefusion VEU-godtgørelse *www.veug.dk*

AVU Almen voksenuddannelse:

AVU er almen undervisning tilrettelagt for voksne på 9. og 10. klasseniveau. Du kan bruge undervisningen til at få genopfrisket din viden eller for at øge dine muligheder for udvikling og fastholdelse på arbejdsmarkedet. AVU består af en række fag, og hvert fag kan være opdelt i moduler (a og b). I nogle fag er der også basisundervisning. AVU-fag kan stykkes sammen til en samlet eksamen, der giver adgang til HF.

Der er to typer AVU-fag: kernefag og tilbudsfag:

- Kernefagene er: dansk, engelsk, fransk, matematik, naturfag, samfundsfag og tysk. Kernefagene findes ved alle VUC'er. Det enkelte VUC kan dog vælge at tilbyde enten tysk eller fransk.
- Tilbudsfagene er: billedkunst, dansk som andetsprog, edb-fag, filosofi, historie, latin, mediefag, psykologi samt samarbejde og kommunikation. Tilbudsfagene kan skifte fra VUC til VUC. De enkelte VUC'er kan også oprette andre tilbudsfag end dem, der er nævnt ovenfor. Disse særlige fagtilbud omfatter fag, som du i lokalområdet mener, at der er særlig interesse for. Du må derfor forhøre dig nærmere om de aktuelle fag på det lokale VUC.

Prøver

Der er prøve i hvert fag for sig.

HF-enkeltfag

HF studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne og omfatter de samme fag og niveauer, som indgår i en "normal" HF. Undervisningen foregår fortrinsvis på VUC-centrene. Der undervises både om dagen og om aftenen. I de fleste fag tilrettelægges undervisningen over et år. Nogle fag tilrettelægges dog over to år, og andre kan tages på et halvt år. Undervisningen omfatter både holdundervisning, individuel værkstedsundervisning og nogle steder fjernundervisning.

Undervisningen i de enkelte fag afsluttes med en prøve, og man kan sammenstykke prøver i enkeltfag til en hel HF-eksamen

Enkeltfagsundervisningen foregår ved voksenuddannelsescentre (VUC), HF-kurser, gymnasier og studenterkurser rundt omkring i landet.

Ordblindeundervisning for voksne

Den særlige ordblindeundervisning for voksne foregår på små hold med 2-6 deltagere eller som eneundervisning. Den tilrettelægges ud fra den enkelte deltagers behov og interesser. Undervisningen støtter din evne til at læse, skrive og stave. Du kan også lære, hvordan du bruger it til at kompensere for dine vanskeligheder med at læse og stave. Undervisningen udbydes af voksenuddannelsescentre, VUC. Den kan dog også foregå på daghøjskoler, erhvervsskoler og AMU-centre.

FVU - Forberedende voksenundervisning

FVU er et tilbud til alle, som har svært ved at læse, stave eller skrive eller som har svært ved regning og matematik. Begge fag er opdelt i trin og afsluttes med et niveau svarende til almen voksenuddannelse trin 1. Efter hvert trin er der mulighed for at aflægge en prøve. Det er gratis at deltage i undervisningen.

FVU-læsning, som består af læsning, stavning og skriftlig fremstilling. Her er der 4 trin, som hver er på 40 – 60 undervisningstimer

FVU-matematik, som består af talforståelse, regning og basale matematiske begreber. Her er der to trin er på hver 40 – 60 timer.

Der kan undervises i læsning og matematik på blandt andet VUC og andre uddannelsesinstitutioner, som udbyder almen voksenuddannelse.

Økonomi når du deltager i AVU, HF, FVU

Se mere på www.svu.dk

Kurser i dansk som fremmedsprog

Der tilbydes undervisning i dansk som fremmedsprog for voksne indvandrere på forskellige skoletyper: Kommunernes sprogskoler, AMU og VUC.

AMU-kurser i dansk som andet sprog

Dansk som andet sprog for flygtninge og indvandrere gennemføres både som selvstændige danskkurser og som danskundervisning i tilknytning til de faglige AMU-kurser. Undervisningen tones fagligt typisk af den branche, deltagerne kommer fra.

For at deltage i AMU's danskkurser skal du have danskkundskaber, der mindst svarer til sprogskolernes prøve i Dansk 1.

Der undervises i dansk som andet sprog på 3 niveauer: Basisniveau, alment niveau og udvidet niveau. Hvert kursus kan have en varighed på op til 40 dage.

Desuden findes der et kursus i dansk for fremmedsprogede, som udelukkende skal fungere som støtteundervisning i tæt tilknytning til et fagligt AMU-kursus.

Det kan have en varighed på op til 10 dage.

Vi har i denne pjeces ønsket at give inspiration til de forskellige efteruddannelsesmuligheder, som umiddelbart kan anvendes som kompetencegivende efteruddannelse. Det er naturligvis vigtigt at finde den efteruddannelse, der passer ind i din egen jobudvikling og den udvikling der er inden for jobområdet.

Det skal understreges, at det er vigtigt at benytte sig af overenskomstens mulighed for at få aftalt efteruddannelse.

Har denne pjeces givet dig ideer til at gå i gang med efteruddannelse, så tag en snak med din leder og få udarbejdet en skriftlig udviklingsplan.

Har du brug for hjælp kan du kontakte din tillidsrepræsentant eller din lokale 3F-afdeling. Afdelingen kan ligeledes oplyse om de økonomiske vilkår for efteruddannelse.

Du kan finde mere om dine muligheder under Den Offentlige Gruppe på www.3f.dk Find link under grupper og tryk på Offentlig.

Her kan du bl.a. få informationer om overenskomster, løn, uddannelse, arbejdsmiljø, pension og lands- og brancheklubber.

Venlig hilsen

Den offentlige gruppe i 3F

2011

